

पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान, सेवा आयोग
 प्राविधिक सेवा, फार्मसी समूह, फार्मसी टेक्निसियन पद, तह ५ को
 खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम
एवं परीक्षा योजना

१. प्रथम चरण : - लिखित परीक्षा						पूर्णाङ्क :- २००	
पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		प्रश्नसंख्या X अङ्क	समय
प्रथम	प्राविधिक विषय, सामान्य ज्ञान	१००	४०	वस्तुगत	बहुवैकल्पिक प्रश्न	५० प्रश्न x २ अङ्क	४५ मिनेट
द्वितीय	र सम्बन्धित कानूनहरु	१००	४०	विषयगत	प्रश्नोत्तर	१० प्रश्न X १०अङ्क	३ घण्टा
२. द्वितीय चरण : - अन्तर्वार्ता							
विषय	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली			समय	
अन्तर्वार्ता	३०	-	मौखिक				

द्रष्टव्य :

- यो परीक्षा योजनालाई प्रथम चरण (लिखित परीक्षा) र द्वितीय चरण (अन्तर्वार्ता) गरी दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षामा यथासम्भव पाठ्यक्रमका सबै एकाईबाट प्रश्नहरु सोधिनेछ ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरुको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।
- विषयगत प्रश्नमा प्रत्येक पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरु हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरुको उत्तर सोही खण्डका उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरु परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरुलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- पाठ्यक्रम लागू मिति :- २०७४/०६/२९
- प्रथम पाठ्यक्रम परिमार्जित मिति :- २०७९/१२/२९

नोट: प्रथम पत्र र द्वितीय पत्रको विषयवस्तु एउटै हुनेछ ।

पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान, सेवा आयोग
प्राविधिक सेवा, फार्मसी समूह, फार्मसी टेक्निसियन पद, तह ५ को
खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

पत्र/विषय :-

प्राविधिक विषय, सामान्य ज्ञान र सम्बन्धित कानूनहरू
(Technical Subject, General Knowledge and Related Legislation)

खण्ड (A): Technical Subject

1. Development of Pharmacy and Drug Legislation in Nepal.
  - a) Development of Pharmacy and Pharmaceutical Institutions in Nepal.
  - b) औषधि ऐन, २०३५ :- गुणस्तरीय औषधिको उत्पादन, निकासी, पैठारी, विक्री वितरण, र संचय सम्बन्धी व्यवस्था, औषधिको वर्गिकरण र नेपालमा प्रतिबन्धित औषधिहरू ।
  - c) औषधि ऐन, २०३५ र त्यस अन्तर्गत जारी गरिएको देहायका नियमावली तथा संहिताहरू:-
    - औषधि दर्ता नियमावली, २०३८
    - औषधि परामर्श परिषद र औषधि सल्लाहकार समिति गठन नियमावली, २०३७
    - औषधि जांचवुझ तथा निरीक्षण नियमावली, २०४०
    - औषधि स्तर नियमावली, २०४३
    - औषधि उत्पादन संहिता, २०४१
  - (d) Use of Pharmacopoeia and pharmacopoeias recognized in Nepal
  - (e) National Health Policy and National Drug Policy
2. Dispensing and Hospital Pharmacy
  - a. Prescription, Proper handling of prescription, Incompatibilities, Adverse drug reactions.
  - b. Pharmaceutical dosage forms, Dispensing of pharmaceutical preparations.
  - c. Pharmaceutical additives.
  - d. Roles of Pharmacist in hospital and community, Patient counseling
  - e. National Formulary and Hospital Formulary
  - f. Standard Treatment Schedules and rational use of drugs.
3. Emergency and Pharmaceutical Care
  - (a) Basic knowledge of first aid; Various medical conditions requiring first aid.
  - (b) Principle and strategy of Primary Health Care in context to National Health Policy
  - (c) Maternal and Child Health Care.
4. Pharmacognosy
  - (a) Drying, storage, and quality control of herbal drugs
  - (b) Extraction process and isolation of active ingredients.
5. Pharmaceutical Analysis
  - (a) Fundamental titrimetric analysis, acid-base titration.
  - (b) Basic principle of spectroscopic methods of analysis, Visible and ultra-violet spectroscopy.
  - (c) Separation techniques, Column, Paper, Thin layer chromatography
  - (d) Principles of microbiological assay of antibiotics and vitamins.
  - (e) Sampling technique and use of statistics.
6. Pharmacology & Microbiology
  - (a) Mechanism and action of drugs, their safety, uses and mode of administration.
  - (b) Basic knowledge of Pharmacokinetics and pharmacodynamics.
  - (c) Basic principles of immunology, sterility and pyrogen testing
7. Inventory Control & Drug Supply Management
  - (a) Logistics management and distribution.
  - (b) Cost recovery drug scheme

पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान, सेवा आयोग
प्राविधिक सेवा, फार्मेसी समूह, फार्मेसी टेक्निसियन पद, तह ५ को
खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- (c) Concept of Essential Drugs
(d) Storage of drugs

खण्ड (B): 20 Marks

1. सामान्य ज्ञान तथा ऐन, नियमहरू

- 1.1 नेपालको भौगोलिक, ऐतिहासिक, आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक र राजनैतिक अवस्था सम्बन्धी सामान्य जानकारी ।
- 1.2 राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका समसामयिक घटनाहरू : राजनैतिक, आर्थिक, वैज्ञानिक, खेलकूद, सूचना प्रविधि, पुरस्कार, स्वास्थ्य
- 1.3 पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान ऐन, २०६४
- 1.4 पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानको कर्मचारी सेवाका शर्त र सुविधा सम्बन्धी नियमावली, २०६७
- 1.5 पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान आर्थिक प्रशासन नियमावली, २०६७
- 1.6 पाटन अस्पताल संचालन विनियमावली, २०६७
- 1.7 नेपाल स्वास्थ्य सेवा ऐन, २०५३ र स्वास्थ्य सेवा नियमावली, २०५५
- 1.8 नेपाल मेडिकल काउन्सिल ऐन, २०२० र नियमावली
- 1.9 नेपाल नर्सिङ परिषद् ऐन, २०५२ र नेपाल स्वास्थ्य व्यवसायी परिषद् ऐन, २०५३
- 1.10 Computer and its applications: Windows basic, Word processing, Electronic spreadsheets, Presentation system, Multimedia, E-mail and Internet बारे जानकारी

प्रथम तथा द्वितीय पत्रमा यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरू सोधिनेछ ।

प्रथम पत्र			
खण्ड	अङ्कभार	प्रश्न संख्या	
		वस्तुगत	विषयगत
A	८०	४० प्रश्न X २ अङ्क = ८०	-
B	२०	१० प्रश्न X २ अङ्क = २०	-
जम्मा		५० प्रश्न X २ अङ्क = १००	-
द्वितीय पत्र			
खण्ड	अङ्कभार	प्रश्न संख्या	
		वस्तुगत	विषयगत प्रश्नोत्तर
A	१००	-	१० प्रश्न x १० अङ्क = १००
B	-	-	-
जम्मा		१० प्रश्न x १० अङ्क = १००	

--- The end ---